

plafonds

Omdat ook het plafond invloed heeft op de sfeer: de verschillende soorten en afwerkingen.

materiaal

advies

effecten

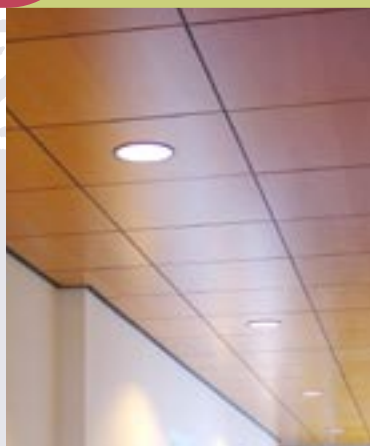
kleur en licht

Herstellen kan!

Vegen of golven in je gestuukte plafond?

Voor ongeveer € 20,-/m² pleistert de stukadoor het spiegelglad.

Marie-Gon Vos, stiliste:

"Een wit plafond oogt rustig en werkt ruimtelijk. Maar

denk ook eens aan kleur, daarmee kun je verrassende effecten bereiken."

Populair: het gestuukte plafond

De ondergrond

Met een stucplafond kun je alle kanten op, zowel in uiterlijk als in prijs. Belangrijk is de vraag: hoe ziet de ondergrond eruit?

Beton Dit is de makkelijkste ondergrond voor een stukadoor en daardoor is de prijs prettig: circa € 20,-/m² voor 30-50 m². Hoe meer vierkante meters, hoe voordeliger de prijs.

Gipsplaten Een prima ondergrond voor alle soorten stucwerk, maar iets bewerkelijker. De prijs: rond € 30,-/m², afhankelijk van de afmeting van het plafond.

Andere ondergronden Denk bijvoorbeeld aan oude balkenplafonds. In sommige gevallen is het beter om in plaats van gipsplaten

een vrijdragend stucplafond aan te brengen. Hiervoor wordt 'Stucanet' gebruikt, een aan haken bevestigde laag van gaas met karton. Hierop wordt vervolgens de pleisterlaag aangebracht. Het plafond kan zo bewegingen opvangen, waardoor er minder snel scheuren ontstaan. De prijs is afhankelijk van de situatie, maar goedkoop is het niet.

Spiegelglad of versierd?

De meest gebruikte afwerkingen van stucwerk:

Behangklaar Glad pleisterwerk met hier en daar onregelmatigheden en gaatjes kleiner dan 1 cm.

Sausklaar Glad en superstrak. Let op: deze vorm is ook het meest kwetsbaar, je stoot er sneller stukjes

uit dan bij spuitwerk (zie hieronder).

Schuurwerk Afwerking met pleisterwerk waarin een zandkorrel zit. Wordt afgewerkt met een draai-beweging voor een wolkachtig effect; de dikte van de korrel bepaalt de structuur.

Spuitwerk Wordt ook wel spachtelputz of spack genoemd. De enige vorm die machinaal wordt aangebracht, waardoor de prijs vaak lager is. Met korrelige structuur, in veel kleuren. Je hoeft

het niet meer te schilderen, wat bij de vorige afwerkingen wel nodig is.

Italiaans stucwerk Glad stucwerk met marmereffect. In veel kleuren, arbeidsintensief en dus duur.

Met ornamenten Sierelementen van gips, van een eenvoudig plintje tot weelderig ornament. Prijs: van € 20,-/m tot € 300,-/m².

TIP Sommige stukadoors kunnen oude ornamenten namaken en/of restaureren.

Besparen

Tot 1 januari 2006 geldt een experiment waarbij arbeidsintensieve diensten als schilderen, behangen en stuken tegen het lage BTW-tarief van 6% worden aangeboden in plaats van de gebruikelijke 19%. De korting geldt alleen bij permanent bewoonde, particuliere woningen die 15 jaar of ouder zijn.

Specialisten aan het woord

"Kies stucwerk dat past bij de ruimte"

Louk den Nijs van Gebr. den Nijs, stuukt van superglad tot ornament

Stuken is duur, hoor je vaak?

"Het is een arbeidsintensief ambacht en daardoor niet de goedkoopste optie. Maar het ligt eraan welk soort stuc je kiest en wat voor ondergrond je hebt. Een betonnen plafond kun je al vanaf zo'n € 15,- per vierkante meter bewerken."

Hoe weet je wat er mogelijk is?

"Veel stukadoorsbedrijven hebben een showroom waar je alle soorten

pleisterwerk kunt zien, van Italiaans stucwerk en korrelig spuitwerk tot uiteenlopende ornamenten. Dat is belangrijk, want je moet stucwerk kiezen dat bij de ruimte past. Zo zijn sommige ornamenten wel 25 cm dik, geen gezicht in een woonkamer die 2,4 meter hoog is! In de showroom zie je meteen wat kan en wat niet."

Meer info: www.gebrdennijs.nl

Kant-en-klaar

Systeemplafonds

Een systeemplafond bestaat uit kant-en-klare platen of tegels die je in elkaar kunt schuiven. Nieuw is de variatie in het aanbod: vierkant of langwerpig, wit of gekleurd, van metaal of aluminium. Voordeel: (vaak) de prijs en de snelheid waarmee het systeem kan worden geïnstalleerd. Voorbeelden:

- **'Agnes One-Step'-platen:** spaanplaat met kunststof toplaag. In vier dessins en verschillende afmetingen. Te koop bij de meeste

bouwmarkten. Voor platen van 60x100 cm betaal je € 10,- tot € 15,-/m².

- **Mineraaltegels:** egaal wit, geluiddempend en zonder zichtbaar bevestigingssysteem. Tegels van 60x60 cm kosten circa € 30,-/m²
Info: Ecophon, www.ecophon.nl.
- **Aluminium lamellen:** vichtbestendige lamellen. In veel kleuren en diverse typen en afmetingen verkrijgbaar. Meer info: Luxalon, 010-496 22 22, www.domestica.nl.

"Soms zie je niet eens dat het een systeemplafond is!"

Steven van der Stroom van ITG Afbouw, weet alles van systeemplafonds

Geeft een systeemplafond je huis geen kantoorseer?

"Nee hoor, want er is tegenwoordig veel meer mogelijk dan je denkt. Zo zijn er systemen die je vrijwel naadloos kunt verwerken, zodat je bijna niet ziet dat het om een systeem gaat. Ideaal voor een plafond 'met een probleem' of als je stuken te duur vindt. Sommige van die systemen zijn gemakkelijk zelf te monteren."

Hoe betaalbaar is zo'n plafond?

"Je hebt uiteenlopende systemen in alle prijsklassen, van € 10,- tot € 500,- per vierkante meter. Een

metalen lamellenplafond is natuurlijk prijziger dan een gipsplatenplafond."

Nadelen?

"Heb je een heel leeg interieur, dan kun je last hebben van een echo, een slechte akoestiek. Er zijn systeemplafonds die geluiddempend werken, een goede oplossing."

Waar is het te koop?

"Bij bouwmarkten, maar vooral bij gespecialiseerde afbouwbedrijven en afbouwgroothandels. Je vindt die in de telefoongids onder 'plafonds' of op het net."

Meer info: www.itgijmuiden.nl

Gipsplaten

Ook een systeemplafond: goedkope en makkelijk te verwerken gipsplaten. Werk de naden weg met speciaal gaasband en gips (bouwmarkt) en het plafond ziet eruit of het gestuukt is.

Spanplafond

Bij dit type plafond wordt ijzersterk, kunststof doek zo gespannen, dat je alleen een strak plafond ziet:

eigenlijk een soort trommelvel. Montage kan in één dag, je hoeft het nooit te schilderen en het blijft tientallen jaren schoon. Te koop in veel kleuren, dof en glanzend, met of zonder ingebouwde verlichting. De prijs is afhankelijk van de ruimte, maar kan goed concurreren met gestuukte plafonds.
Info: Plameco SpantBest, 0418-57 50 40, www.plameco.nl.

Nieuw plafond nodig?

Zo vind je een goede vakman:

Kies voor een bedrijf met een keurmerk. Zo'n bedrijf moet voldoen aan een eisenpakket waarin onder meer criteria voor offerte en kwaliteit zijn vastgelegd. Het keurmerk staat garant, ook nadat de klus is afgerond; op binnenstucwerk krijg je bijvoorbeeld vijf jaar garantie.

* Erkende stukadoors en afbouwbedrijven (systeemplafonds) zijn aangesloten bij de Stichting ESA. Op www.esa-stukadoor.nl vind je bedrijven én handige tips. Of bel 0318-54 20 67.

* Bedrijven die spanplafonds aanbrengen zijn meestal aangesloten bij de CBW (Centrale Branchevereniging Wonen). Meer info: 030-697 31 00 of www.cbw.org.

dossier plafonds

Zelf doen: plafond decoreren

Doen

- witten
- een zachte tint geven
- een grafisch motief of een schildering (laten) aanbrengen
- behangen

Niet doen

- zwart schilderen: dit benauwt en maakt somber
- grote contrastverschillen: donkere balken, witte tussenruimte. Dit wordt snel onrustig en leidt de aandacht af van je meubels
- plafondtegels van stro
- goedkope plastic schrootjes: ze kunnen (vlekkerig) verkleuren

Warm en koud

Een plafond in een zachte tint kan mooi en sfeervol uitpakken. Sowieso geldt: hoe lichter de ruimte, hoe meer je kunt experimenteren. Kies in een kamer met ramen op het noorden warme tinten (zacht abrikoos of roomwit) en koelere tinten (ijsblauw of lichtgrijs) in een

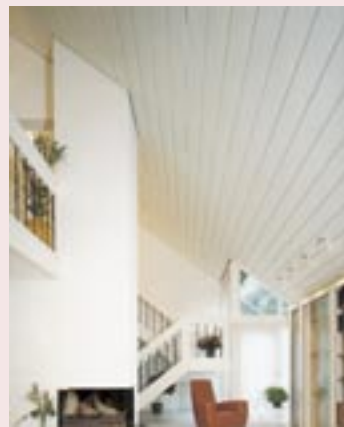
zonnige ruimte. Koele tinten lijken ook verder weg; warme tinten komen meer op je af.

Plafond-art

Heb je een rustig interieur met één opvallende stoel of iets anders met een grafische vorm? Schilder die dan na op je plafond in een afstekende kleur of juist heel subtiel: beigewit op spierwit of glans op dof.

Sterrenhemel

Leuk, een sterrenhemel of wolkenlucht boven je bed! Of het patroon van je gordijnen of een heerlijk strand. Misschien ben je zelf artistiek, of vraag een offerte bij een decoratieschilder. Je vindt ze in de Gouden Gids of op internet.

Creatief advies

Marie-Gon Vos, stiliste

"Ornamenten trekken het plafond bij het interieur"

Hoog plafond?

"Een plafond van minimaal drieëneenhalve meter hoogte kun je lager laten lijken door het een donkerder tint te geven, denk aan een kleur als lever. Zeker in het zitgedeelte creëer je zo een intiemere sfeer. Bij een lager plafond kunnen zulke kleuren een benauwd effect geven. Geef je ook de vloer een iets diepere tint, dan versterk je het effect."

Smal huis?

"Balken of geschilderde strepen die over de breedte van het plafond lopen, laten de kamer breder lijken. Kies liefst een verf die niet in kleur, maar in glans afwijkt van de rest van het plafond, anders heb je kans dat het erg onrustig wordt."

Lang én hoog plafond?

"Een andere manier om een ruimte breder en lager te laten

lijken: schilder het plafond wit en geef de muren een kleur. Behalve de bovenste 30 à 40 cm, die maak je ook wit. Ideaal voor donkere kamers, want het witte plafond weerkaatst zo het licht."

Mooie sier?

"Ornamenten en omlijstingen trekken het plafond bij het interieur. Let goed op de ruimte: heeft die veel hoekjes, muurtjes en frutsels? Beperk je dan tot een enkel detail op het plafond. In een ruimte met een eenvoudige vorm kun je je meer permitteren. Let ook op de inrichting: alles in één stijl of juist een verrassende mix, er kan veel, maar stem het wel op elkaar af."

Optische trucs

Schildertips van stiliste Marie-Gon Vos:

101
slim idee

Lager

Wil je het plafond lager laten lijken? Verf het plafond in een donkerdere kleur dan de muren.

Breder

Verf een strook aan de bovenkant van de muur in dezelfde kleur als het plafond en de ruimte lijkt breder en lager.

Hoger

De muren en het plafond lijken hoger als je een rand langs de buitenkant van het plafond in dezelfde kleur verft als de muur.

dossier plafonds

Probleemgevallen

Nicotine- en andere aanslag

Roest, vocht, nicotine: ze laten hardnekkige vlekken achter op het plafond. Gebruik daarom vóór het schilderen een fixeer- of isoleermiddel op de vlek en er ruim omheen of op het hele plafond. Dit zorgt ervoor dat de vlek of aanslag niet door de verf heen trekt. Verkrijgbaar bij bouwmarkt en verfspecialzaak.

Schimmel

In een vochtige ruimte waar niet goed geïsoleerd kan worden, ontstaan schimmels. Verhelp eerst de oorzaak door bijvoorbeeld een ventilator te monteren. Gebruik vervolgens een zogenaamde schimmelvreter. Je vindt ze bij bouwmarkt en verfspecialzaak.

Zuigend plafond

Gipsplaat, pleisterwerk en zeker spuitpleister heeft de eigenschap nogal wat verf op te zuigen. Gebruik daarom eerst een voorstrijkmiddel (bouwmarkt en verfspecialzaak). Je brengt het eenvoudig en snel op met een (blok)kwast en kunt daarna gewoon aan de slag met latex.

Scheuren en gaten

Verwijder de losse delen, eventueel met hamer en beitel, en maak de beschadiging stofvrij met een borstel. Breng afhankelijk van de zuiging van de ondergrond een voorstrijkmiddel aan. Maak een beetje gipsmortel (pleistergips) aan en breng dit met bord en spaan ruim aan. Verwijder met een rei of troffel het teveel aan gips. Werk vanuit het midden naar buiten. Is het gips wat ingedroogd, dan kun je het afwerken. Schuur het na droging glad met fijn schuurpapier en schilder over de reparatie heen.

Bruine schrootjes

Je kent ze wel, die sauna-achtige plafonds à la jaren zeventig. Niet je smaak? Schilder ze! Ontvet ze eerst goed met heet water en een scheut ontvetter. Kies hoogglanslak voor lage plafonds, die heeft een verhogend effect, of een matte lak voor hogere plafonds.

Mooi mat

De watergedragen krijtverf van Annie Sloan is supermat en

Verlichtingstips

Paul Besselink jr., directeur van Besselink Licht

“Een uplighter maakt de ruimte groter.”

Welke rol speelt het plafond bij de verlichting van een ruimte?

“Meestal belichten we onze woonkamer tot ongeveer 1,8 m, alles daarboven slaan we automatisch over. Jammer, want het plafond kan wel degelijk invloed uitoefenen op de sfeer. Zorg voor licht in lagen: verlichting op verschillende hoogtes van de kamer. Dat geeft een levendig effect en meer diepte. Gebruik dus naast schemer-, hang- en vloerlampen een zogenaamde uplighter, een vloerlamp die het plafond beschijnt. Dit maakt de ruimte optisch groter; je ervaart

de ruimte veel meer. En je kunt er structuren, ornamenten of sierlijsten aan het plafond mee benadrukken.”

Hoe voorkom je te veel licht?

“Gebruik een dimmer en beperk je tot een enkele hoek. Dan blijft het effect sfeervol. Je kunt ook een klemspot gebruiken die je in een hoekje laat schijnen. Hierin kun je een gloeilamp in een tint draaien, dit licht is nog zachter dan het halogeenlicht in de meeste uplighters.”

geeft een ietwat nostalgische indruk. Prachtig om toe te passen op een schrootjes- of ander plafond. Je kunt 'm eventueel verdunnen voor een halftransparant beits effect. Met een blik van 750 ml bedek

je 10-12 m². Prijs: € 17,05. Verkrijgbaar bij verfspecialzaken of via Linova. Meer info: 0575-54 23 27, www.linova.nl.

volgende maand
dossier
nieuwbouw

Minicursus

Hoe schilder je een plafond?

- 1 Begin met een stevige trap of huissteiger, of werk met een roller met een (telescopische) steel. Draag een veiligheidsbril zodat er geen verfspetters in je ogen komen. Dek meubels en vloer af, want je knoeit altijd.
- 2 Is het plafond eerder geverfd? Kijk dan goed waarmee. Een plafond dat met acrylverf is geschilderd, kun je beter met dezelfde verfsoort overschilderen. Gebruik in vochtige ruimtes een vochtbestendige verf, zoals acryllatex.
- 3 Is het plafond niet beschadigd, dan hoef je het alleen maar schoon te maken met heet water en een ontvetter, bijvoorbeeld 'St. Marc' of 'Universol' (verfspecialzaken). Verwijder beschadigde, bladderende verflagen met een afsteekmes.
- 4 Behandel het plafond met een primer, dan hecht de verf beter. Gebruik verf met extra dekkraft, dat scheelt werk. Kies een kwast voor de hoeken en een roller voor de rest van het plafond.